

МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ ТА ГУМАНІТАРНИЙ ЧИННИК У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Метою курсу є вивчення природи та динаміки міжнародних конфліктів, а також ролі гуманітарного чинника у їхньому врегулюванні; набуття знань необхідних для формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» компетентностей щодо вивчення основних аспектів міжнародних криз, зокрема захисту прав людини, проблемам біженців, гуманітарній допомозі та ролі міжнародного гуманітарного права. Курс розглядає сучасні конфлікти, їх вплив на глобальну безпеку та міжнародні відносини, а також стратегічні підходи до їхнього врегулювання з урахуванням демократичних принципів і норм міжнародного права тощо.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці» має безпосередній зв'язок із такими дисциплінами, як: міжнародна безпека, міжнародні відносини та світова політика.

Програмні результати навчання:

знати: основні теоретичні концепції міжнародних конфліктів, їхні причини, динаміку та механізми врегулювання; сучасні тенденції та особливості конфліктів у різних регіонах світу; міжнародно-правові норми та механізми врегулювання конфліктів, зокрема роль міжнародного гуманітарного права; діяльність міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ, Рада Європи, ЄС, НАТО) у запобіганні та врегулюванні конфліктів; вплив гуманітарного чинника на світову політику, зокрема питання захисту прав людини, гуманітарної допомоги та статусу біженців; методи аналізу міжнародних конфліктів та підходи до розробки стратегій їхнього мирного врегулювання.

вміти: аналізувати конфліктні ситуації в міжнародних відносинах з урахуванням політичних, економічних та правових чинників; оцінювати ефективність міжнародно-правових механізмів та інструментів мирного врегулювання конфліктів; критично осмислювати роль гуманітарного чинника у світовій політиці та його вплив на міжнародні відносини; застосовувати знання міжнародного гуманітарного права та прав людини для оцінки ситуацій у зонах конфліктів; формулювати аргументовані пропозиції щодо запобігання та вирішення міжнародних конфліктів на основі міжнародного досвіду та правових норм.

володіти: міжнародні договори, що визначають принципи мирного врегулювання конфліктів (Статут ООН, Гельсінський заключний акт, Женевські конвенції та їхні Додаткові протоколи); резолюції та рішення міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ, ЄС, НАТО) щодо запобігання та врегулювання конфліктів; документи, що регулюють захист прав людини під час збройних конфліктів (Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про статус біженців).

Змістове наповнення навчальної дисципліни:

Теоретико-методологічні засади вивчення міжнародних конфліктів: поняття, сутність і класифікація міжнародних конфліктів; основні теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів; причини та фактори виникнення міжнародних конфліктів.

Гуманітарний вимір міжнародних конфліктів: гуманітарне право у міжнародних конфліктах: основні принципи та норми; права людини у збройних конфліктах: механізми захисту; біженці та внутрішньо переміщені особи: міжнародно-правовий статус.

Міжнародні організації та механізми врегулювання конфліктів: миротворчі місії ООН та їх ефективність; роль ОБСЄ, Ради Європи та ЄС у запобіганні конфліктам; НАТО як інструмент колективної безпеки та врегулювання криз.

Сучасні міжнародні конфлікти та виклики безпеці: конфлікти на пострадянському просторі: причини та шляхи врегулювання; близькосхідний конфлікт: міжнародні аспекти; війна в Україні як виклик для міжнародної системи безпеки.

Перспективи розвитку міжнародної безпеки та запобігання конфліктам: запобігання конфліктам: стратегії та механізми раннього реагування; міжнародне кримінальне правосуддя у протидії воєнним злочинам; роль громадянського суспільства у процесах мирного врегулювання.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 5 кредитів ЄКТС.